

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamens i: STK4510 — Innføring i finansmatematiske metoder og teknikker

Eksamensdag: Onsdag 1. desember, 2010.

Tid for eksamen: 09.00 – 13.00.

Oppgavesettet er på 2 sider.

Vedlegg: Ingen.

Tillatte hjelpeemidler: Godkjent kalkulator.

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Alle oppgaver teller likt.

Oppgave 1

- a) Formuler den en-dimensjonale Ito formel.
- b) Finn dynamikken til $B^3(t)$, der B er en Brownsk bevegelse.
- c) Løs den stokastiske differensiallikningen

$$dX(t) = -2X(t) dt + dB(t).$$

Oppgave 2

- a) Definer klassen av Ito integrable prosesser, og vis at $B^2(t)$ er Ito integrabel. Her, B er en Brownsk bevegelse.
- b) Finn $\int_0^t B^2(s) dB(s)$ uten å bruke definisjonen av Ito integralet.

Oppgave 3

- a) Definer en martingal med hensyn på \mathcal{F}_t , filtrasjonen til Brownsk bevegelse. Er $B(t)$, en Brownsk bevegelse, en martingal? Begrunn svaret.
- b) Formuler martingal representasjonsteorem. Er

$$X(t) = \int_0^t e^{-2(t-s)} dB(s)$$

en martingal? Begrunn svaret.

(Fortsettes på side 2.)

Oppgave 4

Betrakt et marked gitt av en aksje og et risikofritt verdipapir (bankkonto). La aksjekursen være gitt ved en geometrisk Brownsk bevegelse

$$dS(t) = \mu S(t) dt + \sigma S(t) dB(t)$$

der μ og $\sigma > 0$ er konstanter og B er en Brownsk bevegelse definert på et sannsynlighetsrom (Ω, \mathcal{F}, P) . Den risikofrie renten er konstanten $r > 0$.

a) Bruk Itos formula til å vise at

$$S(t) = S(0) \exp \left((\mu - \frac{1}{2}\sigma^2)t + \sigma B(t) \right)$$

- b)** Forklar hvordan du konstruerer filtrasjonen \mathcal{F}_t generert av $B(t)$.
- c)** Hva betyr det at en sannsynlighet Q er ekvivalent med P ? Formuler Girsanovs teorem, og anvend dette til å finne en sannsynlighet Q slik at $\exp(-rt)S(t)$ blir en Q -martingal.
- d)** La X være en \mathcal{F}_T -målbar stokastisk variable som gir utbetaling fra et derivat (eller betinget krav) på aksjen S . Utled prisen på tid t , $P(t)$, til dette derivatet.
- e)** Anta $0 < t_1 < t_2 < \dots < t_{n-1} < t_n \leq T$ for et gitt naturlig tall n . Betrakt en geometrisk asiatsk opsjon med utbetaling

$$X = \max \left(\left(\prod_{i=1}^n S(t_i) \right)^{1/n} - K, 0 \right)$$

for en konstant ”strike” $K > 0$. Finn en formel for prisen $P(0)$ ved tid 0.

SLUTT